

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 42.

Utgitt 10 november.

1928

Skrivelse fra Hovedstyret for Statsbanene, hvori med- 31 oktbr. deles nedenstående forandring av punkt 21 i statsbanenes driftsreglement. *)

«Reisende, som ikke i betimelig tid har forsynt sig med billett, kan ved henvendelse til billettkontrolløren få tillatelse til å medfølge toget, når der på samme finnes plass, og det kan skje uten utilbørlig tidsspille. Der må i så fall foruten den gjeldende billettpris erlegges et ekspedisjonsgebyr til samme beløp, dog ikke utover 50 øre.»

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til § 4 i 9 novbr. lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbasjon på vedtak av Oslo bystyre i møte 27 september 1928 om forandring av § 18 litra e (transport av melk) og om tillegg, litra k, (om salg av is) til § 19 i de ved kongelig resolusjon av 1 oktober 1897, jfr. kongelige resolusjoner av 19 desember 1898, 16 januar 1903, 27 mars 1905, 6 mai 1911, 16 oktober 1911, 7 januar 1916, 15 juni 1917, 5 desember 1917, 28 februar 1919, 15 april 1921 og 21 august 1925 approberte almindelige helseforskrifter for byen.

Omhandlede forandring og tillegg er sålydende:

§ 18, litra e. Helserådet kan forby utmåling eller overhelling av melk eller fløte på åpen gate eller plass eller i portrum, trappeopgang eller gårdsplass og kan med hensyn til renhold og behandling av spann eller andre beholdere eller bruksgjenstander, som benyttes til fremsendelse eller ombringelse av melk og fløte, gi sådanne regler, som må anses nødvendige for å forebygge sanitære misligheter.

§ 19, litra k. Mat-is som omsettes i Oslo, må være tatt fra vann, som dertil er godkjent av helserådet. Herunder omfattes all is som skal benyttes i nærings- og nydelsesmiddelfabrikker.

*) Innatt i Lovtid. 1ste avd. for 1880 nr. 35 s. 227 flg. og 2nen avd. for 1880 s. 449 flg.

9 novbr.

Kongeleg resolusjon.

I. Med tilføre av § 11, jfr. § 4 i lov frå 16 mai 1860 um helseråd m. m. og § 3 i lov frå 8 mai 1900 um serlege rådgerder mot tuberkuløse sjukdomar vert gjeve stadfesting på vedtak av heradstyri for Innvik, Stryn og Hornindal herad, Sogn og Fjordane fylke, i møte (i same fylgd) 22 januar 1926, 22 januar 1926 og 6 februar 1926 um nye ålmenne helsefyresegnar for desse tre heradi og fyresegnar um meldeplikt når tuberkuløse sjuke flytjer, men med det brigde at stykki i § 16 um bakeri vert sett upp som eigen § 17.

II. Dei ålmenne helsefyresegnene som for Innvik herad er stadfesta ved kongeleg resolusjon 29 august 1877, for Stryn herad ved kongeleg resolusjon 19 mai 1881 og for Hornindal herad ved kongeleg resolusjon 1 september 1887 — vert å setja ut av kraft frå den tidi dei nye fyresegnene tek til å gjelda.

Dei nye ålmenne helsefyresegnene m. m. er solydande:

§ 1. Heradet skal vera delt i helsekrinsar med kvar sin tilsynsmann, vald millom medlemene av helserådet. Tilsynsmennene hev i kvar sin krins å føra tilsyn med at helsefyresegnene vert fylgde. Tilsynsmennene vert valde i fyrste helserådsmøte etter at nyvalt heradstyre hev byrja verksemda si, og vert stående til næste kommuneval.

§ 2. Den som vil byggja eit nytt hus eller flytja eit gamalt skal fyre arbeidet vert sett i gang melda frå til næraste medlem av helserådet. Det same gjeld og ved større reparasjonar av hus.

§ 3. Grunnen under eit sætehus skal vera vel utveitt og matjordi burtteki. Huset skal stå på ein tett mur av stein eller betong. Under jordi må berre nyttast gråstein eller betong. Frå svilli til jordflata skal det vera minst 30 sm. Der tufti haldar mykje, kan det greida seg når muren på øvre sida er 15 sm. høg. Grunnmuren må hava so manga trekkhol det trengst.

§ 4. Sætestovor og alle rom som heretter vert innreida til å bu i skal ha ei høgdi av minst 2,25 m. frå golv til loft og ha minst eit vindauge som kan åpnast. Dette gjeld kjøkenet og. I eldre sæterom skal vera minst eit slikt vindauge seinast eit år etter at desse fyresegnene er godkjende. På loftet skal høgdi ved rafti vera minst 1 m. Glasviddi i alle sæterom skal vera minst $\frac{1}{10}$ av golvviddi.

§ 5. Golvet i fyrste høgdi skal vera tvifelt og gjerast tett og trekkfritt. Millom dei duble golvi må der vera turr fyll. Kjellarar bør helst ikkje verta nytta som sæterom, men bur nokon i dei skal høgdi yver jordi på framsida vera

minst 1,25 m. Grunnen under soverne kjellarar må vera 9 novbr. sers godt utveitt. Kjellarbustaden skal ha panela vegger, duble tregolv og hava fullnøgjande tilgang av ljøs og rein luft. Slike rom må ikkje takast i bruk fyrr dei er godkjende av helserådet.

§ 6. I sæterom må ein ikkje bruka kokeomn minder det er uppsett damphetta til å fanga og føra ut vasseimen.

§ 7. Finn helserådet at bustad eller møtehus er skadeleg for helsa på grunn av våtleik, ureinskap, yverfylling av folk, ringt luftbyte eller liknande kann det forbjoda at romi vert bruka til veilone er bømte.

§ 8. Tun og vegar ikring husi må til kvar tid haldast reine so der ikkje vert attliggande sorpdungar eller anna illeluktande. Helserådet kann i tilfelle bjoda at det som åfått er skal rettast på eller at vedkomande rår seg sorpkassor.

§ 9. Avstandet millom sætehus og matbu på den eine sida og stall, fjøs og grisehus på den andre sida må ikkje vera kortare enn 10 m.

§ 10. Til kvar bustad skal det vera privet med minst eit serskild kot for kvart 12 menneskje. Privet må ikkje hava vegg eller tak ihop med sætehus eller matbu. Privet må ikkje liggja nærare allfarveg enn 8 m., og setjast på ein soveren stad at det ikkje kjem tilsig til bustad eller reinvasstak frå det. Det må heller ikkje stå soleis til at det kann vera generande for nokon av grannane.

Privetbingar skal jamleg påfyllast torvmold, oske, kalk eller liknande so ill-ev vert hindra i å breida seg. Det må tømast minst ein gong um året, og alltid so ofte at dei ikkje vert yverfyllte. Der helserådet finn det turvande kann det krevja bygt eller istandsett tette mura bingar til å taka upp urin og skarn frå folk og dyr. Slike bingar skal hava eit avstand av minst 3 m. frå granneeigedom og må ikkje hava uttak mot granne, gate eller veg.

§ 11. Husdyr og fjørfe med undantak av hund og katt må ikkje verta hyste i sætehus eller i kjellaren under desse.

§ 12. Vert noko verksemd sett i drift som helserådet meinar kann volda sanitære ulemopor, skal det få seg fyrelagt planen for drifti som ikkje skal setjast igang fyrr planen er godkjend av helserådet. Bruk av dette slaget, ogso dei som er igang alt, skal vera under helserådet sitt tilsyn. Skulde det visa seg at ei verksemd er til større fåre for den ålmenne folkehelsa enn som for drifti reint naudsynt er, skal vedkomande retta seg etter dei fyresegner som helserådet gjer til å avvenda fåren.

9 novbr. § 13. Sorpdungar med illeluktande avfall frå huset må ikkje liggja nærare sætehus enn 10 m. eller so til at undansiget fær ned mot sætehus, matbu, bekk eller brunn som ein tek reinvatn frå, eller mot grannetun og allfarveg. Slike dungar må godt moldast.

§ 14. Vatn i brunn, bekk eller anna vasstak der ein tek drikkevatn til menneskje eller dyr, vatn til anna husbruk eller til bruk i verksemd som sél eller tilverkar matvaror eller njotningsmiddel må ikkje på nokon måte gjerast ureint. Til dette slags bruk som her er nemnt, må ein ikkje taka vatn frå noko stad som ligg nærare privet, urinkum, gjødselupplag enn 10 m. eller som hev tilsig derifrå.

Reinvasbrunnar må vera forsvarleg verna mot skolvatn. Dei skal tømmast og reingjerast minst ein gong um året. Reinvasbrunn som ikkje er større enn 2 m. i kvar kant skal vera steinsett eller på annan måte klædd på sidone, vera yverbygd og med ridande luke. Cisterne (samlebrunn) for vatn til reinvasbruk må ein verna mot skolvatn. Dei skal vera yverbygde med ridande luke.

§ 15. I fjøset må det vera hovudreingjering minst ein gong um året. Etter denne bør tak, vegger og båsar verta yversmurte med kalkvatn. Også elles må fjøset stødt haldast so reint som råd er.

Budeia må vaska hendene sine fyrr ho tek til med mjølkingi og juret og spenane må ein turka av med ein rein klut, som ein ofte skyl og vrid upp i reint helst lunka vatn.

Mjølkekjerald må ein gjera vel reine med sodavatn eller kokande vatn so snart råd er, etter at ein hev bruka dei. Dei må hava sin visse plass i eit luftig rom eller skåp. Mjølki må ein såvidt mogeleg ikkje hava ståande i rom som nokon bur i.

Ein må ikkje hava mjølki ståande i soverom eller der sjuke held til.

Er det sjukdom i buskapen eller ein ottast for smittsam sjukdom i huslyden må alt sal av mjølk stogga og tilstandet meldast til tilsynsmannen i vedkomande helsekrins som hev å røkja etter i saki og segja frå til ordføraren i helserådet.

§ 16. Butikkar skal haldast godt reine og utlufta. Utanfor inngangsdøri skal vera fotskrapar. Golv og disk skal daglig reingjerast. Det er forbode å sopa med turr kost. Ingen må sputta på golvet. Der skal finnast nøygdi med sputtebakkar med sagemod, torv eller liknande i. Sputtebakkane skal reingjerast kvar dag, og innhaldet brennast. Butikkar eller rom der fødemiddel vert lagra, tillaga eller

selde må ikkje nyttast til bustad, soverom eller kjøkken. 9 novbr.
I mjølke- og andre matutsal må alltid finnast reint vaskevatt og reine handklæde. Dei som handsamar varone, skal jamleg vaska seg på hendene.

Mjolk, fløyte og andre matvaror må vernast mot dust og anna ureinske både i utsal og lagerrom og der varone vert tillaga.

Når det let seg gjera, skal kjerald, skuffor, skåp med dører, hyller med fyrrhang eller liknande til å ha varone i, vera vel reinhaldne.

Vekt og målereidskapar som vert nytta ved handel med mjolk og andre matvaror skal vera reine når dei er i bruk. I mjølkeutsal må ein ikkje hava andre varor som kann skjemma eller gjeva mjølki usmak. Det er seljar forbode bruka avisor eller ureint papir til innpakking av matvaror. Ved sending av matvaror må dei vernast vel mot regn og rusk og alt ureinske.

Tobaksrøykjing er forbode i alle butikkar der det vert selt matvaror.

Kjøparar skal ikkje røyra andre varor enn dei dei kjøper. Uppslag um det skal finnast på ein synber stad i vedkomande butikkar, likeeins um forbodet mot tobaksrøykjing. I kvar butikk i heradet skal vera uppslege eit serprent av denne paragrafen.

§ 17. Bakeri skal vera ljose og godt utlufta. Golv, vegger og tak må vera i sovore stand at dei er lette å halda reine. Golvet skal vaskast kvar dag. Vegger og tak kvart halvår og vindaugi minst kvar fjortande dag. Alle bruksting som ein nyttar under bakingi må vera reine. Mjølsekker må kostast vel reine fyr ein tek dei inn i bakeriet.

Alle som arbeider i bakeri skal hava reine lerretsforklæde med brystsmikke, og fyrr arbeidet tek til skal dei vaska hender og armar. Det skal vera lett tilgjenge til vaskestel med rein handduk og såpe.

Bruk av tobakk og sputting på golvet i bakeri er strengt forbode.

§ 18. Til bruk for menneskje må ein ikkje bjoda fram, selja eller yverføra på annan måte matvaror eller njotingsmiddel som er skjemde eller helseskadelege. Det same gjeld um bruksting som kan vera skadelege for helsa eller som er skikka til å løynd at vara er skjemd.

Til dess veilone er bømte kann helserådet forbjoda at det vert selt matvaror eller njotingsmiddel som kjem frå stader der den rette reinsemdi ikkje vert fylgd under tilverking, handsaming, lagring eller sending av varone.

9 novbr. Til granskningar med tilføre av denne paragrafen kann helserådet taka ut turvande prøvor på varone, men eigaren kann krevja betaling etter vanleg pris ifall det syner sig at det er uturvande å gripa inn mot den vara det gjeld. Helserådet kann millombils forbjoda at det vert selt eller på annan måte yverført matvaror eller njetingsmiddel som er kome frå eller vert selt på stader der det finst tilfelle — her medrekna basilleberarar — av fårlig smittsam sjukdom som kan verta spreid med varone. Når det trengst, kann helserådsordføraren gripa inn på vegne av helserådet, men han må snarast råd er leggja saki fram for rådet. Helserådet kann gjera vedtak um at varor som syner seg er skadelege skal gjerast til inkjes eller på annan måte gjerast uskadelege, på eigaren sin kostnad.

§ 19. Barn som lid av skurv, skabb eller annan sjukdom som kann ottast vera smitteførande vert nekta tilgjenge til skulen og vert ikkje uppteke pånytt minder det hev vitnemål frå lækjar eller sjukdomen audsynt er stogga og barnet og klædi det hev brukt er forsvarleg vaska.

§ 20. Gangklæde, sengklæde og bruksting frå folk som hev vore smittefengde må ein ikkje avhenda eller lata andre til bruk fyrr dei er reingjorde etter nærmare fyresegner av helserådet.

§ 21. Når ein tæringssjuk skifter bustad skal dette verta meldt til ordføraren i helserådet. Meldingsplikti ligg på den sjuke sjølv, og den som hev hyst han.

§ 22. Dersom nokon ikkje innan den frest som helse- rådet hev sett, hev greidt med dei tilskipingar, som etter desse fyresegnene eller etter lovlege vedtek av helserådet ligg på han, kann helserådet lata det som trengst verta gjort på hans kostnad.

§ 23. I visse høve kann helserådet gjeva løyve til avvik eller gjera lempningar i desse fyresegnene.

§ 24. Det ligg tilsynsmennene i helserådet til å sjå etter at desse fyresegnene vert haldne og i tilfelle melda brot til ordføraren i helserådet som ifall det er turvande skal lata missferdene påtala etter lovi.

§ 25. Eit eksemplar av desse helsefyresegnene skal til kvar tid finnast uppslege på alle offentlege ålgjengde stader i heradet og finnast hjå medlemene i helserådet.

§ 26. Dei nye helsefyresegnene tek til å gjelda straks dei hev fenge stadfesting av Kongen og er kunngjorde i heradet.

9 novbr. **Kongeleg resolusjon.**

I. Med tilføre av § 11, jfr. § 4 i lov frå 16 mai 1860 um helseråd m. m. og § 3 i lov frå 8 mai 1900 um serlege råd-

gjerdar mot tuberkuløse sjukdomar vert gjeve stadfesting på 9 novbr. vedtak av heradsstyre for Vik herad, Sogn og Fjordane fylke, i møte 8 oktober 1928 um nye ålmenne helsefyresegnar for heradet og fyresegnar um meldeplikt når tuberkuløse sjuke flytjer.

II. Dei ålmenne helsefyresegnene med tuberkulosefyresegn som for Vik herad er stadfesta ved kongeleg resolusjon 28 mars 1912 vert å setja ut av kraft frå den tidi dei nye fyresegnene tek til å gjelda.

Dei nye ålmenne helsefyresegnene m. m. er solydande:

§ 1. Heradet skal vera delt i helsekrinsar med kvar sin tilsynsmann vald millom medlemene i helserådet. Desse skal føra tilsyn med at helsefyresegnene vert gjennomførde og etterlevde. Tilsynsmennene vert å velja av helserådet i fyrste møte etter nytt heradstyreval og tenestgjer til neste val.

§ 2. Den som vil byggja, flytja eller gjera vølingsarbeid på hus (stovehus eller andre) skal fyrr arbeidet vert sett igang melda frå til tilsynsmannen i krinsen eller til ordføraren i helserådet og elles sjå etter at bygningsfyresegnene vert fylgde.

Desse bygningsfyresegnar gjeld for heradet:

a) Avstanden millom stovehus og matbu på den eine sida og uthus, stall, fjøs, grisehus og hønsehus på den andre sida, må vera minst 6 meter.

b) Husi må setjast soleis at det kann koma mest mogeleg sol inn i stoveromi.

c) Matjordi må takast burt frå hustufti, som må vera turr og forsvarleg utgrefta, soleis at det sikrar både mot grunnvatn og flaumvatn.

Greftene skal gå so djupt som det er naudsynleg for å få turrkjellar. Gardsrom og tun skal greftast og jamnast so det ikkje vert holor for vatn eller søylepyttar.

d) Hus som skal vera til stendigt opphald for folk skal byggjast på grunnmur av gråstein eller betong, minst 30 sm. yver jordi. Grunnmuren skal vera tett og der det ikkje er kjellar skal det vera 2 trekkhol i muren, kvart på minst 150 sm². Millom jordi og golvet i 1. høgdi skal det vera minst 60 sm. Ovanpå grunnmuren skal det leggjast eit isolasjonslag. Golvet i nedste høgdi skal vera dubbelt og med turr fyll imillom.

e) Kvart stoverom som ikkje har skråtak, skal vera minst 2,50 m. frå golv til tak. Når loftsrom med skråtak vert innreide til stoverom, skal den minste høgdi frå lægste kanten av taket til golvet vera 1,50 m. og frå høgste kanten av skråtaket 2,50 m.

- 9 novbr. f) I kvart stoverom skal det vera minst eit vindauga som kann opnast for frisk luft. I eldre stoverom der det ikkje er hekteglas, skal eigaren setja inn minst eit sovore innan eit år etter at desse fyresegnene er gjort gjeldande. Glasflata i stovehus skal vera minst ein tiendedel av golvflata.
- g) Kjellarar må vera turre og reine og ha vindauga eller onnor opning for luftskifte.
- h) Kjellarar må ikkje brukast til opphaldsrom for folk, minder dei er serskild godkjende av helserådet.
- i) Soframt det i stoverom vert nytta kokeomn, skal det yver omnen vera soverne greidor, at sveim og damp kann leidast burt.

§ 3. Finn helserådet at bustad eller møterom er helse-skadelege fordi det hev forlite ljøs eller frisk luft, er våte eller ureinslege, kann rådet forbjoda at dei vert nytta so-lenge veilone ikkje er vølte. Det same gjeld um der er for-mange menneskje i romi. Det skal vera minst 10 m³ rom for kvart vakse menneskje i kvart bustadrom, for born etter måten mindre.

§ 4. Hest, storfe, småfe, gris eller fjørfe må ikkje hysast i stoverom eller i rom der ein hev matvaror, eller i rom som er vegg i vegg eller hev tak saman med slike rom.

§ 5. Til kvar bustad skal det høyra eit privet med minst eit serskilt kot for kvar 12 menneskje. Det må ikkje stå nærare stovehus, matbu, ålmen veg eller sams privet veg enn 6 m. Frå privetet må det ikkje kunna koma tilsig til nemnde hus eller stader og heller ikkje til vasstak eller brunn der ein hentar vatn til husbruk, til folk eller fe. Det må heller ikkje koma tilsig til vatn som vert brukt i verksemdar, der det vert tillaga eller umsett nærings- og njotingsmiddel. Ved bygningar og stader der det jamleg samlast folk, t. d. ved kyrkja, heradshus, skular og andre møtehus, skal det vera privet og urinstader serskilt for karar og kvende og so store og soleis innreidde som helserådet i kvart høve finn turvande.

Priveti skal alltid haldast forsvarleg reine og jamleg til-førast strø eller anna som hindrar illtev.

Med samtykke frå helserådet og etter nærmare fyre-segner frå dette kann privet eller urinstad innreidast i kor-tare avstand enn 6 m. frå stovehus, matbu eller veg, eller inne i stovehus.

§ 6. Same fyresegner som for privet med umsyn til av-stand og tilsig skal gjelda for ymse slags gjødsel og av-fallsdungar. Køyrrer ein gjødsel etter ålmen veg, må det gje-rast soleis at ureinska ikkje skjemmer vegen.

På mark som hallar til brunn eller grov der det vert 9 novbr. teke vatn til bruk for menneskje eller dyr, må privetgjødsel ikkje breidast nærmare vatnet enn 10 m. og onnor hævd ikkje nærmare enn 5 m. Der helserådet finn det naudsynt kann det krevja bygt eller sett istand tette mura bingar til å taka upp skarn (lort) og urin frå folk og dyr. Slike bingar skal ha ein avstand av minst 6 m. frå granneeigedom og allfarveg og må ikkje ha uttak mot granne eller veg.

§ 7. For Vikøyri, Vetløyri og andre tettbygde stader i heradet skal elles gjelda desse serfyresegner:

a) Huseigarar skal halda smog og vegar reine, — her er og medrekna hovudvegen gjennom strandstaden. Vatn og søylepyttar må veitast burt og jamnast ut med stein og grus. Fjøra må haldast fri for avfall.

b) Privet og gjødselplassar må ha tette kassar eller baljer og elles vera soleis innreidde at dei ikkje ved illtev eller på annan måte er til ulempa for dei som bur nære ved.

c) Skolvatn, bos, avfall eller onnor ureinska må ikkje tømast i vegveiter eller kloakkar, heller ikkje i fjøra eller nokon annan stad der det kann spreida illtev eller vera til ulempa. Bos, avfall og liknande skal ein anten brenna eller ha i kassar med lok, som må tømast før dei er $\frac{3}{4}$ fulle. Rein-gjering allstad skal gjerast kvart år i siste halvdel av mai månad. Sutlevatn og slikt som ikkje inneheld faste emne, kann tømast i sjøen.

d) Helserådet kann påbjoda avgrensing i eller heilt forbjoda husdyrhald, um dette valder illtev eller andre mislege høve i sanitær leid og eigaren ikkje vil eller kann retta på det.

e) Helserådet avgjer til kvar tid kva for luter av heradet som skal koma inn under desse serfyresegner.

§ 8. Brunn, bekk eller anna vasstak der det vert teke drikkevatt til menneskje eller dyr, vatn til husbruk eller verksemdar som umset eller lagar til nærings- eller nytjingsmiddel må ikkje på nokon måte gjerast ureine. Vatn til bruk som her er nemnt, må ikkje takast frå vasstak som ligg nærmare enn 10 m. frå privet, urinstad eller gjødselopplag eller hev tilsig frå slike stader. Brunnar for reinvatn skal vernast mot flaumvatn. Dei skal vera murde eller på annan måte klædde på sidone og skal ha forsvarleg yverbygg med tett lok som gjeng på hengslor.

§ 9. Verksedmar som ved avfall, støv, røyk, larm eller på annan måte kann vera helseskadelege for nærbuande, skal skipast til etter dei påbod som helserådet finn naudsynleg for å hindra helseskadeleg innverknad.

9 novbr. Når slike verksemdar skal skipast frå nyo, må planen vera framlagd og godkjennd av helserådet fyrr drifti tek til. Viser det seg at ei verksemd vert drivi med større fåre for det ålmenne helsetilhøve enn turvande etter verksemd i si eigi art, skal vedkomande i alle måtar retta seg etter helserådet sine påbod for å hindra helsefåre.

§ 10. Til bruk for menneskje må ein ikkje avhenda, selja eller på annan måte yverlata utskjemde eller helseskadelege nærings- eller njotingsmiddel. Det same gjeld bruksting som kann vera helseskadelege, avdi dei inneheld giftige emne eller er skadelege på annan måte.

Det er forbode å tilsetja nærings- eller njotingsmiddel noko slags stoff som helserådet meiner er helseskadeleg eller er skikka til å løynd at ei vara er skjemd.

Tildess veilone er retta, kann helserådet forbjoda at der vert avhenda nærings- eller njotingsmiddel frå stader der det ikkje er teke turvande umsyn til reinsemd ved tilverking, opplagring eller sending av ei vara. I tilfelle som her er nemnt, hev helserådet rett å krevja vareprøvor utleverde. Viser det seg at inngrepet var uturvande, kann eigaren krevja vederlag for den uttekne prøva til vanleg pris.

Helserådet kann millombils forbjoda sal og onnor avhending av nærings- og njotingsmiddel frå stader der det er eller ein kann ottast at det er akutt fårleg smittsam sjukdom (her medrekna basilleberarar) som kann spreidast med varone.

Helserådet avgjer um varor som det finn skadelege, skal øydeleggjast eller på annan måte gjerast uskadelege på eigaren sin kostnad.

§ 11. Um fjøs, mjølkestell og meieri.

a) Fjøs i skal vera ljose. Dei skal haldast reine og med godt luftskifte. Storvask minst ein gong um året. Golv, vegger, tak og alt inventar skal då vaskast og so utlufting med gjenomtrekk i fleire dagar. Kyrne skal haldast reine. Mjølkebidne og mjølk må hansamast med den største reinsemd. Den som mjølkar må såpevaska hender og turka vel av jur og spenar med ein rein klut. Mjølki må ein snarast mogeleg bera ut or fjøset. Ein må ikkje ha mjølk standande i fjøs, stova eller soverom. Er det likevel ikkje råd anna, skal kjerald i vera godt tildekka. Mjølk til sal må ein aldri ha standande i soverom eller rom der sjuke held til.

Er det sjukdom i buskapen eller otte for smittesjukdom i huslyden, skal alt sal av mjølk og budrätt stoggast. Tilfellet skal meldast til nærmaste helserådsmedlem, som må gjera dei turvande etterrøykjingar og gjeva melding til ordføraren i helserådet.

b) I meieri skal romi vera store og ljose med godt luft- 9 novbr. tilgjenge. Vegger, tak og golv skal haldast grundigt reine. Sputting på golv, røyking eller tyggjing av tobakk er strengt forbode. Der skal takast umsyte for at det ikkje kjem flugor inn i romi.

§ 12. Fyresegner for butikkar og utsalsstader.

a) Kvar butikk skal haldast rein og ha godt luftskifte. Utanfor inngangsdøri skal det vera fotskrapar. Golv og disk skal reingjerast kvar dag med våt klut. Turr feing og sputting på golvet er forbode. Det skal vera nokk av sputtebakkar med sagflis, torvstrø eller liknande. Dei må reingjerast kvar dag og innhaldet brennast eller gjerast uskadelig på annan måte.

b) Butikkar der det vert selt mjølk, fløyte eller andre matvaror og rom der matvaror vert tillaga eller opplagra for sal, må ikkje brukast til soverom eller kjøken. I slike rom skal det alltid vera vaskevatn, såpa og reine handklæde og folki som stellar med desse varone skal jamleg vaska hendene.

c) Mjøl, fløyte og andre matvaror skal vernast mot støv og onnor ureinska både i butikkar, på lager og i tilverksrom. Sovidt det let seg gjera, skal ein alltid ha matvaror i reine tildekka kjerald, skuffor, skåp eller hyllor med dører eller framdekke fyre. Mål og vekt som vert bruka i handel med matvaror, må alltid haldast reine. I mjølkeutsal må ikkje drivast handel med slike varor som kan setja usmak på mjølki eller gjera ho urein. Handelsmenn må ikkje pakka matvaror i avis- eller anna ureint papir. Ved umføring av matvaror skal dei vernast mot regn, rusk og ureinska. Den som kjøper må ikkje ta på andre matvaror enn dei han sjølv kjøper og ingen må sitja på disk eller andre stader der matvaror skal leggjast.

§ 13. Fyresegner um losjiihus, vertshus og kaffistovor.

a) I herbyrge for ferdafolk skal det vera berre einmannssenger og i romi skal det vera minst 10 m³ luft for kvar seng. Kvar dag skal golvet vaskast og romet grundig luftast ut. Storreingjering skal det vera minst 4 gonger um året.

b) I senger skal det vera underlakan, og yverbreidsle skal vera i lereftspose. Lakan, pose og putevar skal skiftast for kvar ny gjest. Sengeklædi elles skal vaskast minst 4 gonger um året. Sengi skal standa uppslegi til luftings minst 3 timar kvar dag.

c) I romet skal det vera vassglas, vaskefat og rein handduk for kvar gjest, men det skal ikkje vera kambar, hår- og tannbørster.

9 novbr. d) Det skal vera so mange sputtekjerald som det trengst og desse skal tømast og reinskast minst 1 gong kvar dag. Det skal vera uppslag um at det er forbode å sputta på golvet.

e) Verten skal sjå etter at sæte og golv i privet alltid er reint.

f) Når ein gjest vert sjuk skal verten freista å få greida på um sjukdomen er smittsam og fårleg og då straks melda det til ordføraren i helserådet.

g) I kaffistovor, vertshus og herbyrge må det ikkje verta nytta koppar og glas som hev skard eller sprungor. Alt bordstell skal etter bruken vaskast i varmt såpevatn og skyljast i kokande, reint vatn. Dette gjeld ogso samlingsrom, når det på møte og festar vert frambore mat og drikk. Verten skal leggja vinn på å halda romi fri for flugor.

§ 14. Fyresegner for bakeri.

a) Bakeri må ikkje innreidast eller takast i bruk fyrr melding er gjort til helserådet og dette har gjeve si godkjenning.

b) Ting som ikkje høyrer verksemd i til og som kann vera orsak til støv eller vond lukt eller kann vera til mein for reingjering, må ikkje finnast i bakeri eler i rom som er i ope samband med dette.

c) Golv, vegger og tak skal vera soleis at dei lett kann vaskast. Kvar dag må golvi skolast eller vaskast. Turr feiing er forbode. Desutan skal golvi vaskast grundigt minst ein gong i vika og dører og vindauger kvar 14. dag. Vegger og tak skal i det heile kvitast, målast eller vaskast minst ein gong kvart halvår.

d) Trog, bord, hyllor og alle reidskapar skal gjerast reine kvar dag. Bord eller bruksting må ein ikkje ha til å sitja på. Vasskjerald må tømast og gjerast reine kvar dag.

e) Mjølsekker må ein feia vel av fyrr dei vert tekne inn i bakeriet og tømde, so ikkje ureinska kjem i troget. Smør, mjølk m. m. må ein ha i tildekte holkar.

f) Bakeriromet skal ha rikeleg ljøs og godt luftskifte.

g) I kvart bakeri skal vera vaskestell, såpa og reine handklæde. Bakarane skal vaska hendene alltid fyrr dei tek til med arbeidet og desutan visa all mogeleg reinsemd under arbeidet. Alltid under bakararbeidet skal dei ha kvit lereftsklædnad, som ikkje må brukast i anna arbeid og som må vaskast minst ein gong um vika.

h) Der skal vera sputtebakkar som vert tømde og reingjorde kvar dag. Sputting på golv, røyking eller tyggjing av tobakk må ikkje tolerast i bakeriet.

i) Uvedkomande må ikkje ha tilgjenge til bakeriromet.

j) Soveplass i bakeri eller rom som er i ope samband 9 novbr. med det må ein ikkje ha.

§ 15. Fyresegner for slaktehus, kjøtutsal o. l. må ikkje innreidast eller takast i bruk fyrr melding er gjort til helserådet og dette hev gjeve si godkjenning.

b) Golv, vegger og tak skal haldast grundigt reine og det same gjeld allt inventar og alle reidskapar som vert brukt til slaktingi.

c) Romi skal vera store og ljose med godt lufttilgjenge.

d) Der må ikkje vera binge under rom der kjøt vert upbevara eller slakting går fyre seg.

e) Avfall skal nett etter slaktingi takast burt frå slaktehuset og samlast i ein tett jarnkasse som skal ha lok. Denne skal um sumaren tømast 2—3 gonger i vika, um vinteren ein gong. Han skal vaskast grundigt kvar gong han er tømtd.

f) Folki på slike stader skal ha kvite lereftsforklæde med brystsmekke og forerमार som skal vaskast minst ein gong i vika.

g) I kvart slakte- og utsalsrom skal vera vaskevatn, såpa og rein handduk. Sputting på golv, og røyking eller tyggjing av tobakk må ikkje tolast.

h) Det skal takast omsyte for at det ikkje kjem flugor inn i romi.

i) Publikum må ikkje røra ved kjøt som skal seljast.

j) Til pylsa og annan kjøtmat skal berre friskt og godt kjøt brukast.

k) Kjøt av sjølvdaude dyr, eller av dyr som er slakta avdi dei var sjuke, må ikkje avhendast til folkemat minder det fylgjer med skriftleg vitnemål frå autorisert dyrlækjar at det er godkjennt til menneskjeføda.

§ 16. Nybygg og umvøla av bakeri, meieri, slakteri og andre verksemdar, som tilverkar og avhender matvaror, skal meldast til helserådet og må ikkje setjast igang fyrr planen er godkjend. Drifti skal til kvar tid stå under helserådet sin kontroll og må alltid fylgja rådet sine fyresegner.

§ 17. Um smittsame sjukdomar m. m.

a) Når nokon som lid av tuberkulose i smittsam form skifter bustad, skal dette meldast til ordføraren i helserådet av den som den sjuke flytjer frå. Same melding er den pliktig å gjeva som tek imot ein sjuk med denne sjukdomen.

b) I kvart sjukdomstilfelle som ein kann tru er av fårleg og smittsam art, skal kvar husbond som gjev melding um dette (sjå sundhetsloven av 16 mai 1860 pgr. 14) syta for at den sjuke vert skild frå andre, allt um det er høve til det. Avstengjingi gjeld både den sjuke og dei som steller med

9 novbr. han. Det same gjeld senglæde, gangklæde og anna turvande som vert brukt, eller som den sjuke hev brukt dei nærmaste dagane fyrr sjukdomen braut ut. Matvaror må ikkje vera i det romet der den sjuke er. Heller ikkje må utedkomande folk få koma inn til den sjuke. Fyrr lækjar er komen og hev gjeve nærmare fyresegner, må samkvæme millom sjuke-stader og andre stader vera minst mogeleg. Folk som høyrer til same hustand som den sjuke, må ikkje utan i naudhøve koma i møte eller samlingar, og slike møte må ikkje haldast i hus eller på tun der det er smittsam sykja, minder det skulde vera eit reint naudhøve.

Frå slike stader må sal av mjølk eller andre matvaror stogga, til det vert gjeve lov av lækjaren. Born frå sovoren heim må ikkje koma i skule, fyrr lækjaren hav gjeve løyve til det. Skulde sjukdomen vera hjå ein lærar og han bur i same huset som skulen vert halden i, må denne stengjast til lækjaren hav gjeve nærmare fyresegn.

c) Gangklæde, senglæde og andre bruksting som hev vore nytta av folk med smittsam sjukdom eller hev vore i same romet som den sjuke, må ikkje avhendast til andre, fyrr dei er forsvarleg reingjorde etter fyresegn frå ordføraren i helserådet. Rom der folk med smittsam sjukdom hev halde til, må reingjerast etter fyresegn frå helserådet og dei må ikkje takast i bruk fyrr dei er reingjorde.

d) Skuleborn som læraren trur hev uty, skabb eller anna avåt som lett kann koma yver på andre, skal sendast heim og ikkje ha tilgjenge til skulen fyrr dei er reine. Likeeins skal læraren nekta skuleborn som ein trur lid av smittsam sykja, eller der det er smittsam sykja i heimen, å koma i skulen, til ein hev rådført seg med lækjar.

§ 18. Offentlege boksamlingar.

Ved utlån av bøker skal ein halda seg til desse fyresegner:

a) Bøker må ikkje lånast ut til folk som anten sjølve eller huslyden deira hev smittsam sjukdom.

b) Bøker som er utlånte til folk der det bryt ut smittsam sjukdom, må desinfiserast etter nærmare avgjerd av ordføraren i helserådet, fyrr dei vert utlånte att.

c) Alle bøker i offentlege boksamlingar skal ein gong um året verta ettersedde av den som styrer boksamlingi og helserådet sin tilsynsmann. Bøker som er fælt tilsulka og ille farne skal då vrakast.

§ 19. Ålmenne fyresegner.

a) Eigar eller leigar av hus er kvar for seg ansvarleg for at alle plikter som desse helsefyresegner set fyre vert oppfylte.

9 novbr.

b) Farty som ligg innan heradet og deira mannskap er med omsyn til helsetilstandi umbord undergjevne helserådet sine fyresegner.

c) Um nokon ikkje fullfører dei umbøter som fylgjer av desse helsefyresegner eller lovlege vedtak innan den frest som helserådet hev sett, kann umbøtene verta fullførde på vedkomande sin kostnad.

d) Motstand eller brot mot desse fyresegner eller mot vedtak som er gjorde etter desse helsefyresegner straffast etter lovi (jfr. straffeloven pgr. 357) og skal meldast til ordføraren i helserådet snarast råd er.

e) Heradstyret syter for å få trykt helsefyresegnene, so dei kann delast ut til kvar huslyd i heradet. Eit eksemplar skal vera uppslege i kvart hus som vert brukt til møtehus. Likeeins skal seravtrykk av fyresegnene i paragraffane 12, 13, 14, 15 og 18 vera uppslege på alle dei stader som desse paragraffane handlar um.

f) Ordføraren i helserådet kann ta avgjerd på helse- rådet sine vegner, der det trengst snar avgjerd. Saki vert då å fyreleggja på fyrste helserådsmøte.

g) I ymse serhøve kann helserådet gjera lempningar og avvik frå desse fyresegner.

h) Desse fyresegner tek til å gjelda ein månad etter dei hev fenge kongeleg stadfesting.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til §§ 1 og 41 i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslover bestemmes:

1) at lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslover i den utstrekning som finnes nødvendig også skal gjelde fartøier under 50 register tonn brutto som anvendes til fangst i isfarvann,

2) at et fremlagt utkast til forskrifter for kontroll med fangstfartøier i isfarvann bifalles.

3) Nærværende resolusjon trer i kraft straks.

De i post 2 omhandlede forskrifter er sålydende:

§ 1. Alle fartøier uansett størrelse som anvendes til fangst i isfarvann skal være underkastet nedenstående bestemmelser.

§ 2. For fartøier som herefter bygges, skal skrogtegninger visende isforsterkninger innsendes til Sjøfartskontoret til approbasjon.

For fartøier som innkjøpes fra utlandet og for eksisterende fartøier skal der også innsendes til approbasjon teg-

9 novbr. ninger eller skisser visende hvilke isforsterkninger der er anbragt i fartøiet og hvilke ytterligere forsterkninger der aktes innlagt.

§ 3. A. Trefartøier som herefter bygges skal utover de for sådanne fartøier gjeldende bygningsregler være underkastet følgende bestemmelser med hensyn til isforsterkninger og utstyr:

1. De i bygningsreglene foreskrevne dimensjoner av spantetømmer i slaget bibeholdes helt op til dekk. Over dekk avtar stønnerne i tykkelse mot rekken.

Toptømmernes skjødning må gis godt forløp og ikke falde i samme høide medmindre der er to mellemliggende spanter. Spantene kantboltes (sideveis) forsvarlig.

2. Garneringen fra livholtet op til veierne skal ha samme tykkelse og samme bøltning som livholtet.

3. En skjærgang (et slagbånd) som følger vannlinjen innlegges innvendig på garneringen mellom lett og dyplastet vannlinje fra for til akter med boltning som for skjærganger foreskrevet. Skjærgangenes tykkelse og bredde gjøres henholdsvis 1,5 og 3 ganger den foreskrevne tykkelse av indre livholt.

Skjærgangen kan i lasterummet erstattes med å forøke livholtet og garneringen i tykkelse så materialmengden blir den samme.

4. Rumsbjelker anbringes på skjærgangen forut og akter. I fartøier med en dybde i risset av 2,5 m. og derover skal rumsbjelker hvor praktikabelt innlegges i lasterummet. Som rumsbjelker i lasterum kan transportable bjelker godtas når betryggende festighet til skibssiden anordnes. Likeledes kan godtas som erstatning for disse betryggende avstivning av spektankenes endevegger og en effektiv avstempling av tankene mot skibssidene og av tankene innbyrdes.

5. Dekksbjelkenes dimensjoner efter bygningsreglene økes med 1,5 cm. hver vei for $\frac{3}{4}$ av fartøiets lengde midtskibs. Bjelkeendene må støte an mot spantetømmerne. En knøreider anbringes på hver bjelkeende på annen hver bjelke og jernknæ på de mellemliggende bjelkeender. Reiderne må føres over foran omtalte skjærgang og skal ha minst en gjennomgående bolt i bunnstokken. Revisé (veier) skal anvendes.

6. Hudens tykkelse efter bygningsreglene økes med $1\frac{1}{2}$ cm. fra slaget til dekket.

7. Ek-ishud eller ishud av annen anvendelig hård tresort anbringes fra kjøl til dekk 1,5 cm. mindre tykk enn reg-

lene foreskriver for dekket. Ishuden bør dog ikke være 9 novbr.
over 7,5 cm. Ishuden kan reduseres noget i tykkelse i
akterskipet. Ishuden anbefales gjort av greenhart fra
baugen og akterover i vannlinjen mellem lett lastelinje
(ballast) og minst 30 cm. over dyplastelinje. Greenhart-
ishud kan gjøres tyndere enn annen ishud når der sør-
ges for jevnt forløp av omskjøtene og jevn overgang til
den øvrige ishud.

8. Akterstevn og propellstevn økes til samme dimensjon
som kjølen. Forstevnens tykkelse økes for innhugning
av spunning for ishuden.
9. På bjelker hvor skott ikke er anbragt, anbringes hvor
mulig rumsstøtter forsvarlig festet oppe og nede. Støt-
tene kan om nødvendig gjøres transportable.
10. Treskotter festes med vinkler og avstives med labanker.
11. I for- og akterskip må der innlegges solide tilstrekkelig
lange baugbånd (brøker). Avstanden mellem disse må
ikke være over 60 cm. Solid jernskinne eller list leg-
ges i forkant av forstevn. Dessuten skal der anbringes
solide jernklaver forut over stevnen i et passende antall
og av rikelig lengde. Fra disse og akterover bør der
påsettes kjølsko i optil 2,5 m.s lengde. Solide jernskinner
eller beslag anbringes ved kjølhælen rundt rorrammen
og hylsen.
12. Formen av fartøiet forut og akter gjøres mest mulig
hensiktsmessig for gang i is og for å motstå isskruning-
en samt for å beskytte roret og propellen.
13. I tillegg til det forskriftsmessige utstyr med lensepum-
per skal der ombord finnes en lensejector eller en
ekstra lensepumpe.
14. Utstyret med ankere, kjettinger og fortøiningsgoods gis
en passende forøkelse.
15. Sjøfartskontoret kan istedenfor de foran nevnte anord-
ninger godta andre som finnes å gi fartøiet tilsvarende
styrke og skikkethet.

B. For trefartøier, som herefter innkjøpes fra utlandet,
og for eksisterende trefartøier avgjør Sjøfartskontoret i hvert
enkelt tilfelle under hensyntagen til farvannet og fartøiets
anvendelse, i hvilken utstrekning de i foranstående punkt A
gitte bestemmelser skal befølges eller andre anordninger som
vil gi fartøiet en tilsvarende styrke og skikkethet skal
godtas.

§ 4. For andre fartøier enn trefartøier avgjør Sjøfarts-
kontoret i hvert enkelt tilfelle under hensyntagen til far-

9 novbr. vannet og fartøiets anvendelse hvilke isforsterkninger m. v. fartøiet skal være forsynt med.

§ 5. Fremdriftsmaskinen må være særlig kraftig og alt maskineri solid bygget.

§ 6. Alle fartøier skal en gang årlig før avgang til fangstfeltet bunnbesiktes og for øvrig besiktes i den utstrekning skibskontrollen måtte finne nødvendig.

Har fartøiet lidt skade må skibskontrollen tilkalles ved reparasjonen.

De forskrifter som i henhold til sjødyktighetsloven er fastsatt angående besiktelse og utstyr m. v. av fartøier, kommer også til anvendelse ved besiktelser av de i nærværende forskrifter omhandlede fartøier under 50 register tonn brutto i den utstrekning som Sjøfartskontoret bestemmer.

§ 7. Sjøfartskontoret kan for enkelte tilfelle, hvor foranstående bestemmelser antas å ville lede til ubillighet, innrømme fritagelse for bestemmelsenes befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

Forandringer i disse forskrifter innen lovens ramme bemyndiges departementet til å foreta, idet dog de interesserte, som dermed måtte være misfornøyd, har adgang til å kreve forandringene forelagt Kongen til stadfestelse.

§ 8. Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter i henhold til den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 § 339 forsåvidt ikke strengere straff i henhold til annen lovbestemmelse kommer til anvendelse.

Utgiver: Byråchef M. Hofgaard.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Oslo.